

A szegedi rendőrség 13 embert tartóztatott le a kommunista szervezkedés ügyében

Letartóztatások Makón — Nyomozás Szeged egész környékén — Alföldi sejtrendszert akarják létesíteni szegedi központtal — „Területi értekezlet” a tápéi füzésekben

Felfüggesztették az építőmunkások szegedi szervezetét — Házkutatást tartottak az építőmunkások házában és lefoglalták a könyveket

(A Délmagyarország munkatársától.) Részletesen beszámolt a Délmagyarország arról a kommunista szervezkedésről, amit a rendőrség vasárnap délután leplezett le a tápéi tiszaparti füzések között.

A tápéi gátör

bizalmas telefonértesítése vezette nyomra a rendőrséget, aki azt jelentette vasárnap délután a központi ügyeletre, hogy a gátörháztól mintegy 800 méternyire egy 10—12 tagból álló társaság gyűlésezik. A gátörnek feltűnt, hogy egyre többen tűnnek el a füzések között és ezért telefonált a kapitányságra. Sikorszky Aladár detektív a hír vétele után kerékpárjára kapott és Tápéra biciklizett, ahol a jelzett helyen ő maga is meggyőződött arról, hogy valami gyűlésfélélt tarthat tíz-tizenöt ember. A társaság azonban észrevette a kerékpáron közeledő detektívet és a szélrózsa minden irányában széjjelfutott. Sikorszky üldözőbe vette a szétugrott embereket és izgalmas hajszát követően sikerült háromat elfogni. A három elfogott embert a detektív előállította a központi ügyeletre.

„Területi értekezés” a tápéi füzésekben

A három őrizetbevett ember kihallgatását azonnal megkezdte a rendőrség. Mind a hárman makói földműveseknek mondták magukat. Székely Mihály, Diós Sándor és Szalárdi Péter néven igazolták magukat.

Elmondották, hogy a tápéi füzések között már többször összejöttek, ezuttal „területi értekezletet” tartottak, amelyen budapesti és más vidéki kiküldöttek is résztvettek, azonkívül több szegedi is résztvett a gyűlésen. Kommunista szervezkedés volt a céljuk, sejtrendszerrel dolgoztak és az értekezleten éppen a budapesti kiküldöttek számoltak be munkájukról, amikor a detektív rajtukötött és leleplezte őket. Nem tagadták, hogy budapesti pénzzel dolgoztak, a pesti központot pedig külföldről pénzelték.

Elfogják a kommunistákat

A három kommunista földmunkás vallomása alapján dr. Borbola Jenő rendőrtanácsos, a bűnügyi osztály vezetője széleskörű nyomozást vezetett be, amit kiterjesztett a környék városaira is. Egyidőben a három makóitól kapott személyi adatok alapján megindult a munka a gyűlés szegedi résztvevőinek az előállítására. A nyomozásnak ez a része gyors eredménnyel járt, hétfőn nyolc szegedi kommunistagyanus egyént vett őrizetbe a rendőrség, akik valamennyien résztvettek a tápéi gyűlésen. Ezek a következők: Gombi Mihály kőműves, Halász-ucca 20, Gladics József volt hentessegéd, Árbóc-ucca 12. Gera Sándor cipész, Tápé-ucca, B. Rácz János napszámos, Vajda-ucca 5, Kákonyi József napszámos, Vajda-ucca 5, Szekeres Mihály napszámos, Korda-sor, Komócsin Antal cserepező és Igaz Lajos alkalmi munkás.

Az őrizetbevett emberek kihallgatása hétfő óta tartott, a kihallgatásokat dr. Borbola Jenő rendőrtanácsos és dr. Vastagh Zoltán rendőrkapitány irányították, úgy, hogy csütörtökön délelőtt már tisztán állott a rendőrség előtt a szervezkedés ügye.

A rendőrség megállapította, hogy valamennyien a kommunista párt tagjai, akik sejtrendszer szerint szervezkedtek és ők voltak azok, akik május elseje előtt kommunista tartalmu röpiratokat terjesztettek Szegeden. Megállapította a rendőrség azt is, hogy a szervez-

kedés Szegedtől távol eső területekre is kiterjedt. A kommunisták a sejtrendszerrel az Alföld déli részét teljesen behállozták azzal a céllal, hogy az elégedetlen és nyomorgó földmunkásságot dolgozzák meg.

Hét letartóztatás Makón

A szegedi vallomások alapján megindult a nyomozás a szegedkörnyéki városokban is. Így elsősorban Makón, mint ahol a kommunista szervezkedés egyik fészket sejtették. A makói rendőrség két nap alatt összeszedte a makói szervezet tíz tagját, akik közül hetet őrizetbe vett. A hét ember kihallgatása még nem fejeződött be. A letartóztatottak között van a makói szervezkedés vezetője is, akinek a lakásán a rendőrség házkutatást tartott, amelynek során sok kommunista iratot foglaltak le, azonkívül egy olyan jegyzőkönyvet, amelyben pontosan fel voltak tüntetve a szervezkedés időbeli, személyi és egyéb adatai, úgy, hogy ez megkönnyítette a szervezet tagjainak összeszedését.

A makói kommunisták a leventék közé is befurakodtak és négy fiatal leventét tudtak meggyőzni céljaiknak. Az ifjúságok között is akadt emberük a kommunistáknak és nagy feltűnést keltett Makón az az elterjedt hír, hogy a letartóztatott kommunisták között állítólag egy képviselőtestületi tag is van.

Felfüggesztik az építőmunkások szakszervezetének működését

A rendőrség nyomozása a szegedi kommunisták őrizetbevételével nem ért véget. A rend-

őrség szerint a szakszervezetben alapszabály-szervezetének több tagja is résztvett a szervezkedésben. Detektívek jelentek meg a szakszervezet Fodor-uccai helyiségeiben, házkutatást tartottak, lefoglalták az összes könyveket és iratokat, ami egyértelmű volt a szakszervezet működésének felfüggesztésével.

A rendőrség megállapítása szerint a szakszervezetben néhány tag kommunista irányú szervezkedésen dolgozott és ezzel kapcsolatosan csütörtökön délből

őrizetbe vették Ladvánzky Istvánt, a szakszervezet titkárát és Stéhly István mázolómestert,

akik a rendőrség szerint a lefogott kommunistákkal összeköttetést tartottak fenn. A rendőrség szerint a szakszervezetben alapszabály és államellenes működést fejtettek ki. A lefoglalt könyveket és iratokat a rendőrség átteszi a polgármesteri hivatalhoz, ahol a szakszervezet működését felül fogják vizsgálni.

Dr. Borbola Jenő rendőrtanácsos kijelentette munkatársunknak, hogy a leleplezett kommunista szervezkedés ügyében a rendőrség nyomozó munkája még nem fejeződött be. Nagy eréllyel folyik tovább a nyomozás, amelynek során előreláthatólag további letartóztatások várhatók. Csupán a három őrizetbevett makói kommunista ügyében fejeződött be a nyomozás, akiket a csütörtöki napon átkísértek az ügyészségre.

Érdeklődünk a szociáldemokrata párt titkárságánál az építőipari szakszervezet működésének felfüggesztése ügyében, ahol a rendőrség eljárását nagy izgalommal fogadták, mert a titkárság véleménye szerint

ha voltak is kommunistagyanus tagok, ez még nem ok arra, hogy a szakszervezet működését felfüggesz-
szék.

A titkárság a szakszervezet működésének felfüggesztéséről jelentést tett a szociáldemokrata párt központjának, ahonnan a titkárság egyik tagját leküldik Szegedre a szükséges intézkedések megtételére. Informálták a szervezet működésének felfüggesztéséről a szociáldemokraták parlamenti frakcióját is.

Gandhi ellen toborozták szegedi fiatalembereket az angolok indiai légiójába

Egy rendőr ügyes trükkje juttatta rendőrkézre a toborozó ügynököket

(A Délmagyarország munkatársától.) Stopp! — ezzel a felkiáltással fogadták szerdán Fél-egyházán, Kecskeméten, Nagykőrösön és Cegléden a Szeged felől érkező autókat. Igazoltatták az autók utasait, átvizsgálták az autókat, a sofőröknek fel kellett mutatni hajtási igazolványát és csak azután mehettek tovább a leigazoltatott autók.

A vadászat Cegléden sikerrel járt. A kora délutáni órákban egy vad íramban száguldó autót tartóztattak fel, amelynek utasait az igazoltatás után sem bocsájtották szabadon, hanem a két utas közül az egyiket a másik őrizetére bízva, vonaton visszaküldték Szegedre.

A szegedi kapitányságon azután a tényállást az autókról és az utasokról a következőkben tisztázták:

Néhány nappal ezelőtt egy civilbe öltözött szabadnapos rendőrt megszólított egy gyanús viselkedést keltő, de egyébként jól öltözött férfi:

— Mondja barátom, akar-e pénzt keresni?

A rendőrt meglepte az ismeretlen férfi megszólítása, meglepetését azonban nem árulta el. Szinleg belement a dologba és hajlandónak mutatkozott a pénzszerzési műveletben résztvenni.

Az ismeretlen férfi és a rendőr ettől kezdve naponta többször is találkozott. Megtudta a rendőr, hogy az ismeretlen férfi az angol hadsereg indiai légiójába toboroz hivatást, akiket Gandhi és hívei ellen akarják felhasználni.

Mindenki, aki az indiai légióba belép, 600 pengőt kap kézhez Budapesten, azonkívül naponta 11 pengőt napidíj. Minél előbb Triesztbe kell utazni az összetoborzott embereknek, akiket azután behajóznak a Bombaybe induló hajóba.

Nagyszerűen mentek a dolgok, az idegen légió ügynöke ügyesen dolgozott, viszont a rendőr felettes hatóságának jelentette az ügy minden fázisát. Hogy minél eredményesebben lehessen léprecsalni az ügynököket, akik mint kiderült több segéddel dolgozott, a rendőr szabadságot kapott, hogy az ügynökök minden lépését figyelemmel kísérje. Azt azonban már nem lehetett megakadályozni, hogy két transport fel ne utazzék Budapestre, viszont hátra volt még az ügynök és a rendőr pesti utja, amire tegnap került sor. A rendőr is felcsapott természetes légionistának és miután az ügynök bizalmát megnyerte, elhatározták, hogy kettesben teszik meg az utat Szegedről Budapestre.

Az indulást reggel 9 órára tűzték ki. A rendőr 9 órakor beugrott a rendőrségre és jelentette, hogy most le lehet fogni az ügynököket. Az autó ott áll a Feketesas-uccában. Az elgondolás azonban nem sikerült, mert amint a rendőr visszaszaladt az autóhoz, az ügynök is beugrott a kocsi, a sofőrnek kiadta a parancsot, hogy a leggyorsabb íramban vágjon neki a budapesti országútnak.

Mozivászónra kívánczó jelenetek kezdődtek ezután. A rendőrség rádióállomása vala-